

Forord

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab blev stiftet den 13. November 1742 med Kong Christian VI's approbation som et »lærdt Societet«. Med dette jubilæumsskrift markerer Selskabet sine første 275 år. På trods af den fremskredne alder trives Selskabet i bedste velgående under Hendes Majestæt Dronning Margrethes protektion og arbejder for at realisere sit formål: at styrke videnskabens stilling i Danmark og navnlig at fremme grundvidenskabelig forskning og tværvideenskabelig forståelse.

Selskabet blev grundlagt i Oplysningstiden med dens tro på, at øget viden ville skabe fremgang og lykke for menneskeheden. I en række europæiske lande blev der oprettet videnskabelige akademier, og grundlæggelsen af det danske lærde societet er et led i en international konkurrence om at give videnskaben bedst mulige kår. Siden renæssancen havde kredse af lærde forskere organiseret videnskabelige selskaber, inspireret af antikke forbilleder som Platons Akademia og Aristoteles' Lykeion, der begge dannede rammerne om avanceret undervisning og videnskabelige diskussioner.

Det var Aristoteles, der formulerede de berømte ord »Alle mennesker stræber af natur efter at vide«. Den sandhed gælder ikke mindst videnskabsfolk, der stadig drives af umættelig nysgerrighed og uophørlig trang til viden. I dag foregår mange videnskabelige undersøgelser på store forskningsinstitutioner, men også i små grupper af forskere, der finder sammen, og i den enkelte forskers arbejdsværelse. I den brogede videnskabelige verden repræsenterer Videnskabernes Selskab en akademisk oase, hvor forskere fra alle fag

kan udveksle ideer og resultater med kolleger fra områder, som de ikke træffer i deres hverdag. Møderne i Selskabet giver hver eneste forsker ny viden og animerer samtidig til at søge yderligere viden – glæden over at få bare en smule indsigt i andre videnskabers nyeste metoder og resultater er umiskendelig.

Videnskabernes Selskab ser det som en kerneopgave at formidle medlemmernes samlede sum af viden – og grænserne for den – til befolkningen i hele dens brede mangfoldighed. Selskabet afholder mange offentlige foredrag, hvor fremtrædende danske forskere og internationale berømtheder i Nobelprisklassen fortæller om deres videnskab. Forskningens Døgn og Golden Days-festivalerne er i de senere år blevet vigtige begivenheder også for Selskabet.

Ser vi fremad fra dette jubilæum, tegner der sig en udfordrende tid. Forskningen er i stærkere udvikling end nogensinde – heldigvis! Vores viden om universets udvikling, genernes betydning, sprogenes tilblivelse, forfatternes baggrund og intentioner vokser til stadighed. De gode historier, som kan fortælles fra Videnskabernes Selskab, bliver mere og mere fantastiske. Ofte opstår den rigtig gode historie fra forskningen verden ved uventede, tilfældige iagttagelser; den rette person på det rette sted sætter pludselig nogle brikker sammen til et videnskabeligt gennembrud. Sluttes det da aldrig? Nej, selvfølgelig ikke, det er selve forskningens natur hele tiden at stille spørgsmål til den overleverede viden.

Mogens Høgh Jensen

Præsident for Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab